

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1.สำรวจแนวชายฝั่งทะเลเพื่อหาแหล่งแพร่กระจายของหญ้าทะเล การศึกษาทางภาคสนาม ทำการกำหนดจุดโดยอาศัยแผนที่ทางอากาศ แสดงบริเวณชายฝั่งทะเล จากนั้นทำการดำเนินสำรวจ ขอบเขตความกว้าง ความยาวของแนวหญ้าทะเลอย่างคร่าว ๆ จากนั้นจะศึกษาโดยใช้ Line transect ซึ่งเป็นการวางแนวเชือก ตั้งฉากกับชายฝั่งทะเลออกไปสู่ทะเล บนแนวหญ้าทะเลที่ขึ้นปกคลุมอยู่ ทั่วไป ตามพื้นที่องทะเล ความยาวของ Line transect จะทำการเก็บตัวอย่างทุก ๆ 100 เมตร ได้ กำหนดให้ระยะห่างทุก ๆ 100 เมตร เป็น 1 สถานี รวมทั้งหมด 6 สถานี

2. เก็บตัวอย่างหญ้าทะเล ดินตะกอน และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่พบบริเวณแหล่งหญ้าทะเล โดยใช้กรอบตารางสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาด 0.25 ตารางเมตร (quadrat) ทำด้วยโลหะซึ่งเป็นตัว กำหนดพื้นที่เก็บตัวอย่างทั้งพืชและสัตว์ รวมทั้งตัวอย่างดินตะกอน จากกระบอกเก็บดิน วิธีการเก็บตัวอย่างดินตะกอน โดยวาง quadrat จากนั้นใช้เครื่องมือขุดดินในระดับความลึก 15 ซม. เพื่อที่รวบรวมหญ้าทะเล สัตว์ทะเล ส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในดินตะกอนไปด้วย โดยเก็บตัวอย่างทุกสถานีๆละ 3 ตัวอย่าง ตามแนว Line transect

3.วิธีการวิเคราะห์ตัวอย่างและรวบรวมข้อมูล

3.1 การแยกชนิดของหญ้าทะเล นำตัวอย่างหญ้าทะเลออกมาล้างให้สะอาด นำมาแยกชนิด โดยเปรียบเทียบกับเอกสาร den Hartog (1970)

3.2 การมวลงชีพภาพ และการหาปริมาณอินทรีย์สารในตะกอนดิน

หาน้ำหนักแห้ง นำหญ้าทะเลมาอบแห้งที่ 50 องศาเซลเซียส 3 วัน เพื่อที่ได้ น้ำหนักแห้งที่คง ที่ นำหญ้าทะเลที่อบแห้ง จนได้น้ำหนักแห้งที่คงที่แล้ว นำไปเผาที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส 2 ชั่วโมง แล้วนำมาชั่งเพื่อหามวลงชีพภาพ ส่วนการหาปริมาณอินทรีย์สารในตะกอนดิน นำดินจาก กระบอกเก็บตัวอย่าง นำมาอบแห้งที่ 105 องศาเซลเซียส 24 ชั่วโมง แบ่งมา 100 กรัม นำมาร่อน แยกหาขนาดของตะกอนดินพื้นทะเล โดยเครื่องร่อนแยกขนาดของตะกอนดิน และตะกอนอีก ส่วนหนึ่งนำไปเผาที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส 3 ชั่วโมง ตามวิธีของ Dartnall and Jones (1986)

3.3 การแยกชนิดสัตว์ทะเล จะถูกแยกออกจากตะกอนดินโดยการร่อนผ่านตะแกรงขนาด 5 มม. , 2 มม. และ 1 มม. ใส่ขวดเก็บตัวอย่างด้วย formalin 10 เปอร์เซ็นต์ที่ผสมกับน้ำทะเล เพื่อ เก็บรักษาตัวอย่างสัตว์ไว้จนกว่าจะทำการแยกชนิด

3.4 การวิเคราะห์ หาลักษณะตะกอน (particle size analysis) ตามวิธีของ Stoddart (1978) (ภาคผนวก)

การวิเคราะห์ตัวอย่าง เช่น การหามวลงชีพภาพของหญ้าทะเล. การหาปริมาณอินทรีย์สารใน ตะกอนดิน และการวิเคราะห์ หาลักษณะตะกอน ได้ทำการวิเคราะห์ สถานีละ 3 ซ้ำ(ตัวอย่าง)

4. การทดสอบทางสถิติ

การหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณอินทรีย์สาร กับชนิดของหญ้าทะเลที่พบแต่ละสถานี และหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของตะกอนดิน กับชนิดของหญ้าทะเลที่พบแต่ละสถานี โดยใช้ T-test ว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)หรือไม่

ระยะเวลาทำการวิจัย

เป็นระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2544 – เดือนมิถุนายน 2545

สถานที่ทำการทดลองและ / หรือเก็บข้อมูล

ชายฝั่งทะเลจังหวัดสงขลา ตั้งแต่ อำเภอระโนด จนถึง ชายฝั่งอำเภอเทพา รวมระยะทางประมาณ 80 กิโลเมตร

สถานที่วิเคราะห์ข้อมูลใช้ห้องปฏิบัติการ ภาควิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยทักษิณ

อุปกรณ์และสารเคมี

1. แถบวัดระยะทางขนาดไม่น้อยกว่า 50 หลา	9. กระบอกตวง ขนาด 50 มล. และ 1 ลิตร
2. ตาราง Quadrat ขนาด 0.25 ตารางเมตร	10. บีกเกอร์ขนาด 500 มล.
3. ถังพลาสติก สำหรับใส่ตัวอย่าง	11. ขวดวัดปริมาตร
4. ตะแกรง (sieve)	12. เครื่องชั่ง
5. กล้องถ่ายรูป	13. เครื่องผสมไฟฟ้า
6. น้ำยาคองตัวอย่าง	14. เทอร์โมมิเตอร์
7. ตู้อบทนความร้อนสูง	15. sodium hexametaphosphate และ
8. ไฮโครมิเตอร์	sodium carbonate anhydrous